

Зеленський Сергій Миколайович

кандидат юридичних наук,

старший науковий співробітник, доцент,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності та інформаційної безпеки

Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів

кримінальної поліції імені Е.О. Дідоренка

м. Кропивницький, Україна

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Інформаційна безпека є важливим компонентом системи національної безпеки України. Стрімкий розвиток інформаційних технологій і цифрової інфраструктури перетворив інформаційний простір на самостійний об'єкт національної безпеки. В умовах воєнного стану інформаційна сфера України стала одним із пріоритетних напрямів протистояння зовнішній агресії. Противник активно використовує інформаційно-психологічні операції, кібератаки та пропаганду, що підкреслює потребу в комплексному підході до забезпечення інформаційної безпеки як важливого інструмента захисту держави [1, с. 1-5].

Інформаційна безпека визначається як стан захищеності інформації, інформаційної інфраструктури та суб'єктів інформаційних відносин від інформаційних, кібернетичних і психологічних загроз. Вона є невід'ємною складовою національної безпеки, що забезпечує стабільність державного управління, обороноздатність, захист суверенітету та інформаційну стійкість суспільства [2, с. 95-96].

За умов воєнного стану значущість інформаційної безпеки суттєво зростає, адже саме інформаційний простір перетворюється на арену гібридних впливів, здатних впливати на оборонні рішення, морально-психологічний стан населення та міжнародну підтримку України.

Основними загрозами інформаційній безпеці України в таких умовах є кібератаки, спрямовані на державні реєстри, енергетичні об'єкти, банківські установи, а також системи управління військами. Такі атаки порушують функціонування критично важливої інфраструктури та обмежують доступ до інформаційних ресурсів. Особливу роль відіграють інформаційно-психологічні операції (ІПсО), через які противник застосовує різні механізми дезінформації. Серед них – поширення фейкових новин, панічних повідомлень, перекручування інформаційної реальності та маніпуляції у соціальних мережах. Основна мета цих дій полягає в ослабленні національної згуртованості та деморалізації населення.

Реалізуючи пропагандистські кампанії, проросійські інформаційні ресурси прагнуть поширити хибні наративи, підірвати довіру до державної влади, Збройних Сил України та міжнародних партнерів. Окремо слід зазначити спроби втручання у системи зв'язку, розвідки та управління військами, що створює серйозні ризики для безпеки військових операцій [3, с. 63].

Складовою частиною забезпечення інформаційної безпеки є нормативно-правова база. Її основою є закони України: «Про інформацію», «Про основи національної безпеки України», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». Важливими також є Доктрина інформаційної безпеки України, затверджена у 2016 році, та Стратегія кібербезпеки України 2021 року.

У період дії воєнного стану функціонують спеціальні нормативно-правові акти, які регулюють діяльність державних органів щодо контролю за інформаційним середовищем. Інформаційна безпека виступає ключовим чинником забезпечення стійкості України в умовах воєнної агресії. Ефективна система захисту інформаційного простору сприяє підвищенню обороноздатності держави, підтриманню морально-психологічної стійкості населення та забезпеченню міжнародної підтримки.

Встановлення високого рівня інформаційної безпеки повинно ґрунтуватися на цілісному та системному підході. Це передбачає вдосконалення законодавчої бази, розвиток кіберзахисту, посилення міжвідомчої координації, розширення медіаграмотності громадян і активізацію міжнародної співпраці у сфері інформаційної безпеки.

Список використаної літератури

1. Про національну безпеку України. Закон України від 25.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15#Text> (дата звернення: 18.11.2025).

2. Білий В.І., Михальчук В.М. Основні напрями забезпечення національної безпеки держави. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 17. С. 92–98. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7589&i=14> (дата звернення: 18.11.2025).

3. Сопілко, І., Мердова, О. Інформаційна безпека України на тлі повномасштабного вторгнення: правовий аспект // Правовий часопис Донбасу. 2023. № 2 (83). С. 61-66. URL: <https://rep.dnuvs.ukr.education/handle/123456789/1744> (дата звернення: 18.11.2025).